

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Beslutande	Föredragande	Justerat
Vicelanråd Camilla Gunell	Miljöingenjör Mona Kårebring-Olsson	Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.	Beslut
-----------------	--------

Nr 2

Begäran om utlåtande angående medlemsförslag A 1700
om att minska plastavfallet i Norden

ÅLR 2016/9291

6 S4

Ålands delegation i Nordiska rådet har på uppdrag av Nordiska rådet berett Ålands landskapsregering möjlighet att avge utlåtande om ett medlemsförslag för att införa ett nordiskt förbud av mikroplaster i kosmetika och ett förbud av plastpåsar av icke-biologiskt nedbrytbart material med en tjocklek < 50 µm och som rymmer mindre än tio liter.

Landskapsregeringen ser mycket positivt på förslaget som syftar till att minska plastavfallet i havet.

Ett förbud mot primär mikroplast i produkter såsom kosmetika är önskvärt. Landskapsregeringens ställningstagande till frågan understryks av att man den 10.11.2016 (ÅLR 2016/8521) beslutade att vid landskapets upphandlingar ställa miljökrav så att kosmetiska produkter innehållande primära mikroplaster utesluts.

Landskapsregeringen har i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/720 av den 29 april 2015 om ändring av direktiv 94/62/EG när det gäller att minska förbrukningen av tunna plastbärkassar undertecknat en överenskommelse med Ålands Näringsliv om att minska mängden plastbärkassar < 50 µm i handeln. Avtalet gäller frivilliga åtgärder som detaljhandeln åtar sig och som ska leda till att de mål om minskning av tunna plastbärkassar som ställs i EU-direktivet om förpackningar och förpackningsavfall nås på Åland.

Företag som ansluter sig till överenskommelsen förbinder sig

- att sprida information för att användningen av tunna plastbärkassar ska minskas och nedskräpning förebyggas,
- att fastställa avgifter för tunna plastbärkassar,
- att frångå gratis utdelning av lätta plastbärkassar vid butikskassorna som kunderna tar själva.

•

Efter tre år ska landskapsregeringen bedöma effekten av åtgärderna när

det gäller att minska användningen av tunna plastbärkassar och förebygga nedskräpning. Om bedömningen visar att de åtgärder som vidtagits inte är effektiva ska landskapsregeringen undersöka andra möjliga metoder för att minska användningen av tunna plastbärkassar.

I Europeiska kommissionens grönbok om en europeisk strategi för plastavfall i miljön COM(2013) 123 final konstaterar kommissionen att biologiskt nedbrytbara plaster ofta uppfattas som en möjlig lösning på plastavfallet. I själva verket kan det stora flertalet av biologiskt nedbrytbara plaster enbart brytas ned under mycket speciella betingelser med konstant hög temperatur och luftfuktighet i industriella komposteringsanläggningar. Kommissionen ifrågasätter också i vilken utsträckning biologiskt nedbrytbar plast kan ses som en lösning på problemet med plastavfall i havet. Ett flertal av de biologiskt nedbrytbara plasterna bryts inte ned i matsmältningsapparaten hos marina djur och skador på sådana djur kommer sannolikt att förbli ett problem.

Biologiskt nedbrytbar plast kan även orsaka problem vid materialåtervinning av övrig plast. Det krävs att en ny typ av insamlingssystem inrättas för denna typ av plast för att förhindra att problem uppstår. Det finns även en risk att människor missförstår och tror att den biologiskt nedbrytbara plasten kan brytas ner i naturen och därigenom kan det finnas en ökad risk för nedskräpning.

Landskapsregeringen ser potentiella problem med den föreslagna nordiska nivån på förbudet då kemikalie- och kosmetikalagstiftningen och övervakningen av dessa i övrigt är styrda av EU-regler. Att införa en ny typ av insamlingssystem för att förhindra att den biologiskt nedbrytbara plasten inte blandas med övrig plast vid insamlingen innebär ökade kostnader för avfallshanteringen. Det finns även en risk för sammanblandning av de olika plasterna som leder till minskad återvinning. Då ett förbud på nordisk nivå i praktiken innebär separata nationella förbud i de nordiska länderna kan det föranleda en ökad byråkrati, och enhetliga bestämmelser på EU-nivå är mera eftersträfvansvärta.

Nr 3

Notifiering av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/720 av den 29 april 2015 om ändring av direktiv 94/62/EG när det gäller att minska förbrukningen av tunna plastbärkassar

ÅLR 2015/5050

Notifieringen antecknas till kännedom.
